

מאת יגאל לביב

החלב של הער הורביץ

ורוחי התעשיינים

„אם אני מייקר חלב לילדים, לא אשלם שלושה מיליון לחודש שבער בפאתוס שר-על“ הכריז בשבוע שעבר בפאתוס שר-האוצר, יגאל הורביץ. המראיון כה התרשם, שלא שם לב כי אותו השר, ה- מייקר את החלב לילדים, אינו מהסס לתת השנה במתנה לתעשיינים 21.7 מיליארד לירות בהקלות מס-הכנסה. סכום זה, לכל הדיעות, גדול פי שלושה מהקצבות הסובסידיות למוצרי-מזון, ש- השר חתך באכזריות.

בהתאם למיסמך שהוכן בימים אלה במנהל הכנסות-המדינה, תיחנה התע- שיה מהקלות במס-הכנסה בשנת 1979 בסכום המהדים של 21.7 מיליארד ל- רות, שייבוא בעיקר מהקלות-מלאי (11 מיליארד לירות. הקלות-מלאי היא ה- אפשרות לקזז את מחצית תוספת שווי- המלאי, שמקורה באינפלציה, מן ההכנ- סות השוטפות). שני מקורות נוספים ל- הקלות המס הם ביטול מס-המעסיקים והמילווה הצמוד לו, וכן מהקלות ב- חוק-לעידוד-התעשייה.

הקלות המס, הניתנות השנה לתע- שיה, הן בהיקף כזה, עד שלפי מיסמך שהוגש עליידי האוצר לוועדת גבאי, ה- דנה במיסוי האינפלציוני, יהיה סך מס- ההכנסה נטו, שתשלם כלל התעשייה השנה, פחות מחצי מיליארד לירות! (על מיסמך זה הגיב נשיא התעשיינים, אברהם שביט, בכנסו מסיבת-עיתוני- אים, שבה הראה להם שיש עשרה מיפעלי-תעשייה, המשלמים יותר ממיל- יארד לירות מס-הכנסה, והעיתונאים ה- תמימים שוכנעו ופירסמו כי דבר זה מפריך את המיסמך. שביט ידע כי אין קל מהונאת עיתונאים כלכליים, הנוטים לבלוע כל כוב שתעשיין מוסר להם. הוא לא אמר להם כי הוא מצוי תשל- מי-מס של עשרה מיפעלים, בעוד ה- מיסמך סיכם את סך תשלומי המס של כלל התעשייה, אשר חלקים נכבדים מ- מנה יראו השנה הפסדים ולא רווחים, כך שהמיסמך הוא הנטו הנשאר אחרי ניכוי המס המשולם מסך ההפסדים ה- מוכרים לצורכי מס!)

אגב, כדאי לשים לב לכך שמישטר ארליך-הורביץ העביר את מתן ההקלות לתעשייה מהטבות הניתנות בעת הקמת התעשייה, עליידי אשראי מכוון ומענ- קים, להקלות במס הניתנות על הפי- רות. אם קודם לכן היה תמריץ להקמת תעשיות חדשות, עתה התמריץ הוא ל- הוצאת הרווחים מן התעשייה החדשה. המסקנה היא, שכאשר הורביץ מדבר על הקטנת האשראי, צריך לשאול למי הוא מקטין אותו. בשבוע הראשון של דצמבר הזרימה הממשלה למשק שני מיליארד לירות, ואין כל הבדל בין חודש זה ל- קודמים לו. לתעשיינים נותנים 21.7 מיליארד. לחקלאים נתנו השבוע 1.2 מיליארד כדחיית תשלומים, כדי שלא להרוס את המושבניקים. אולם לילדיה-השכונות אין חלב.

שטח-הפקר באכס

כמה יבואנים גילו כי בנבואם לשחרר מיטען מן המכס, כדי להעבירו למחסר- ערובה, הם יכולים להעביר את המיטען מן המכס בלוד למחסן הערובה במשך 24 שעות.

במשך זמן זה ניתן לעשות במיטען הכל, כמו להחליף חלקים, לבדוק אם המיטען מושבע רצון ועוד. אחרי ש- נעשו השינויים הדרושים, כמו החלפת מקלטי-טלוויזיה בצבע בשחור-לבן, יכול הייבואן להודיע כי אינו רוצה לשחרר את הסחורה, המוחזרת לשולח.

המאפיה הישראלית

בורחח מלוס-אנג'לס

לישראל

מקורות מהימנים בקליפורניה מסרו, כי כמה עשרות ישראלים, שהיו פעילים בעולם הפשע, החלו מוכרים בקדח- תנות את רכושם, כדי לשוב לישראל ב- מיהרות. אין הם נמלטים מאימת סוכני האף-בייאי או מישטרת קליפורניה. הם נמלטים מגורם מסוכן יותר: הפשע ה- מאורגן האמריקאי, שהחליט כי הפוש- עים הישראלים מהווים מיטרד שיש לסלקו.

המאפיה האמריקאית אינה מודאגת מהתחרות של הישראלים, שרובם חוב- בים, והעוסקים בשולי הפשע. אולם ה- פירסום שגרמו הפשעים האחרונים של המאפיה הישראלית, ובעיקר רצה-הזוועה של בני-הזוג ראובן, גרמו למיקוד תש- מת-הלב האמריקאית בנעשה בפשיעה בקליפורניה. התעניינות זו של אמצעי- התיקשורת מכריחה גם את כוחות החוק לפעול, ותהליך זה מפריע לפעולה השק- טה של השלטת המאורגן האמריקאי. כדי לסלק את הישראלים מקליפור- ניה, הגיעו לקליפורניה כמה מראשי ה- פשע ממיאמי, והחלו בפעולות שתוך זמן קצר שיכנעו את הישראלים כי מוטב להם לעזוב את אמריקה ומהר.

דואר בין-לאומי פרטי

עד כה היו בארץ כמה שירותי-שליחים, שימשו תחליף לדואר לאותם רצו להבטיח משלוח מהיר של דברי-דואר ישראל. עתה החלה לפעול גם חברה המתחרה בדואר הבינלאומי. חברת „מעין“ מייצגת את החברה הבינלאומית, צ'ויס קורייר, והיא מעבירה כל דברי-דואר מישראל לכל מקום בעולם תוך 48 שעות. החברה עובדת בעיקר למען עיתונאי-חוץ וגורמי-תיקשורת.

הייצוא המדומה של

שרשרות-הזהב

ממשלת ארצות-הברית העניקה ל- ישראל פטור ממכס של 12% המוטל על כל יבואני תכשיטי-הזהב לארצות-הברית. המיכסה של ישראל היא 40 מיליון דולר לר לשנה, ועתה מנסים פקיד ממשלת- ישראל להגדיל את המיכסה ל-70 מיל- יון דולר לשנה.

מרבית התכשיטים המיוצאים הם שרשרות-זהב, מוצר פשוט הנעשה במכר נה פשוטה, הממוקמת בדרך כלל ב- עירת-פיתוח, כדי לקבל מענקים והטי- בות.

חקירה שעשתה לאחרונה מחלקת- החקירות של המכס גילתה, כי חלק ניכר מייצוא זה הוא פיקטיבי. מסתבר כי יצרן-שרשרות ישראלי שולח את תוצרתו דרך איטליה. שם מחליפים את הסחורה הישראלית באיטלקית, שיש לה שם טוב יותר, והיא עשויה טוב יותר, אך אין לה הפטור ממכס שיש לישראלית. השרשרות האיטלקיות נשל- חות לאמריקה כאילו הן ישראליות, נה- נות מנהנת המס. השרשרות הישראליות מוכרות לזהב, ונשלחות חזרה למיפעל בישראל, הופכות שוב לשרשרות ונשל- חות שוב לאיטליה. כך עושה אותה כמות של זהב את דרכה הלך ושוב, כאשר הייצוא האיטלקי תופח. היצרן הישראלי המדומה מקבל מן האיטלקי את חלקו מהפרשי-המכס, וכולם שבעים רצון.

האם יש לשלם

מכס על

דמי-שירות?

ויכוח עקרוני בין הנהלת-המכס ל- „סלון מרכזי“ על השאלה אם דמי- שירות הם חלק ממחיר מקלטי-טלוויזיה מיובא הסתיים לאחרונה בפשרה. „סלון מרכזי“ עשה הסכם עם „תדיראן“, ה- מייבאת מקלטי-טלוויזיה „סאבא“, ש- לפיו רכש 500 מכשירים תמורת 1100 מרק האחד, ועוד 1500 לירות דמי- שירות וביטוח. „סלון מרכזי“ שילם גם תוספת של 5% הרמה, החלה על יבו- אן בייבוא אישי.

הנהלת המכס טענה כי התשלום תמורת ביטוח הוא חלק ממחיר המכ- שיר, וגם עליו חלים מס-היבוא. תוך כדי הוויכוח ירד מחיר המכשיר המיובא על 900 מרק. עתה חתמו המכס ו„סלון מרכזי“ על פשרה, שלפיה ישלם הסלון מסים על 200 מכשירים לפי 1250 מרק (כולל דמי השירות), ואילו על יתרת 300 המכשירים ישלם לפי 900 מרק בלבד.

איך להרוויח את

מחצית מס-הדרכוש?

ידוע כי לא כדאי לעכב תשלומים למס-הכנסה, כיוון משלמים על הקרן הצמדה וריבית. אולם כדאי גם כדאי לעכב תשלומים למס-רכוש, בדרך ה- באה.

נניח כי קיבלת הודעה שעליך לשלם 20 אלף לירות מס רכוש. אתה מגיש השגה, וטוען, כי עליך לשלם רק 1000 לירות, ומשלם אותם. אחרי שלושה חוד- שים מודיעים לך כי דחו את השגתך. אתה מערער לפני ועדת-ערר, ועוברים עוד כמה חודשים עד שמודיעים לך, במיקרה הגרוע, כי דחו את הערר, ו- עליך לשלם מיידי 19 אלף לירות.

אתה משלם את הסכום לפחות חצי שנה מאוחר יותר, כאשר ערכו הוא בקושי מחציתו. אפשרות זו קיימת, כיוון שלא ניתן לחייב בהצמדה ובריבית תש- לומי מס-רכוש, המתעכבים ביגלל השגות ועררים. מהרו לערער!

וראייטי: „רגעים“

במקום הראשון בהכנסות

סרטה של מיכל בת-אדם, „רג- עים“, המוצג באמריקה בשם „איץ' אדאר“, הוא בבירור הסרט הפופולארי ביותר, והכניס יותר מ-18 אלף דולר בפתיחת ההקרנה בשדרה השלישית ב- מנהטן — כתב יומון-הבידור „וראייטי“. הסרט מוצג עתה בחמישה בתי-קולנוע, ובינואר יקראו בעוד 35 בתי-קולנוע.

„רגעים“ מופץ באמריקה עליידי חב- רת קובי ייגר ודן פומרנץ, שהוצי- אה כבר 50 אלף דולר על פירסום, ו- המוציאה עתה עוד 200 אלף דולר ל- קראת ההקרנה בכל היבשת. מצפים ל- הכנסה בקופות של מיליון דולר, מזה 300 אלף דולר למפיק משה מיזרחי, שייצג את המשקיע הנרי אוחנה מ- צרפת (70%), והיתר להגרה הישרא- לית „בין השורות“. הסרט מייצג בלע- דית בכל העולם עליידי חברת „שראם“ שאלכס מסיס, שטיפלה בהפקתו, במימונו ובהפצתו. „ישראל“ קיבלה עתה את הייצוג הבינלאומי של הסרט „אויבים טבעיים“, עם לואיז פלס- שר, המוצג כמו „רגעים“ בשדרה השלי- שית במנהטן. „ישראל“ קיבלה בילעד- יות להפצת סרט נוסף, של הבמאית ה- צרפתית נלי קפלן. כן מפצה „ישר- אם“ את סרטו החדש של אוטו פר- מינג'ר, „הגורם האנושי“, לפי ספרו של ג'ראהם גריין. סרט נוסף של משה מיזרחי, עם סימון סניורה, בשם „שלחתי מיכתב לאהובתי“, מצולם עתה בצרפת, ואף הוא מייצג עליידי „יש- ראם“.

הבנקים בסכנת

מחסור-בשחונות

הבנקים מצאו עצמם חסרי ביטחונות מספיקים של הלקוחות. הביטחונות ש- ניתנו בעבר היו טובים לאשראי הקודם. עתה גדל האשראי בכל שלושה חודשים ברבע, ביגלל הריבית, ולכן נוספות ה- כמויות האדירות של המחאות שלא נפרעות. הבנק מוצא עצמו עם אשראי גדל וביטחונות קפואים, שאינם מכסים את האשראי.

גורם חשוב אחר לגידול האשראי הוא שעד לפני חודשים לקחו לקוחות רבים אשראי במטבע זר, וירידת שער הלירה מול הדולר מגדילה לאחרונה אף היא את האשראי במידה ניכרת, בלי גידול בביטחונות.

„לאומי“ ו„דיסקונט“, מודאגים ב- מיוחד בגלל המצב הקשה של החקל- יות. שני בנקים אלה מממנים את מר- בית הפעילות של החקלאות במדינה, והם ייפגעו ראשונים עם כל משבר ב- ענף זה.

ניצב טיומקין

מגיב

בתגובה על הידיעה שפורסמה במדור זה בשבוע שעבר („היועץ המישפטי לממ- שלה בודק תלונת עורך-דין נגד מישטרת תל-אביב, בתיק חקירת בעלי מגירת- שלום“), מסר ניצב משה טיומקין, מפקד מישטרת תל-אביב, את הדברים הבאים:

● התיק פ"א/16452 של מרחב היר- קון נמצא בפרקליטות מאז ה-3 בספ- טמבר 1979 — חודש לפני הגשת תל- ותו של עורך-הדין יורם שפטל.

● אין שחרר לענף כי התיק היה אי- פעם בטיפול. בתקופה הנדונה הייתי חו- דש בה"ל, וקראתי על כל העניין לרא- שונה ב„העולם הזה“.

● עם כל הכבוד למתלונן, מר אריה ליפסון, העובדה היא שבינתיים האדם היחידי בפרשה שנשפט ושהורשע זה הוא עצמו.